

CORNEL IVANCIUC

Virgil Măgureanu sau modelul exemplar al disimulării

În topul FSN, generalul Gușă a fost desemnat primul trădător al Revoluției

Evenimentele de la sfârșitul lunii decembrie 1989 par a se fi bagatelizat prin însăși abundența unei cazuistici dublate, în mod dirijat, de un semnă parazit. Pe măsura dilatării timpului și a depărtării de momentul zero al Revoluției, detaliul a prevalat asupra întregului și gustul pentru anecdotică a dizlocat pînă și faptele cu încărcătură istorică. Surprindem acum un ciudat proces de colmatare voită a canalelor de legătură, absolut evident în acele zile, dintre Moscova și centrul de comandă ai FSN. Astăzi, Iliescu neagă pînă și evidența că ar fi cerut ajutor sovietic sau că ar fi vorbit cu Gorbaciov, în ciuda depozițiilor generalilor Gușă, Hortopan și Mircea, în fața Comisiei senatoriale privind evenimentele din decembrie. Iliescu nu recunoaște nici măcar că a fost coleg cu fostul lider de la Kremlin. Or, tocmai refuzul lui Gușă de a fi chemat trupele sovietice în ajutor – „Dacă-i aducem pe ruși în țară, nu-i mai putem scoate niciodată!” – a răsturnat complet balanța de forțe în favoarea Moscovei. „Bine, văd că dumneavoastră sovăi. Atunci tovarășul Militaru va fi noul ministru al Apărării”, i-a spus Iliescu lui Gușă. O dată cu Militaru va fi reactivat și Vasile Ionel, scos din armată în 1978 și trecut în economia națională. Eliminarea lui Gușă va fi o mare scăpare strategică a noilor autorități, generînd cea dintîi oscilație de atașament în comportamentul armatei față de FSN și cel dintîi clivaj al Puterii. De aici lucrurile par a fi scăpat de sub control și-l vor consacra neașteptat de prematur pe Măgureanu, resuscitînd din mers trupul decapitat al Securității. Probabil că tocmai evenimentele din 6-7 ianuarie 1990 au precipitat reorganizarea poliției secrete, pentru a crea un centru alternativ de putere, pe lângă cel al armatei, care se masificase amenințător. La 6 ianuarie 1990, un grup de ofițeri din MAPN remit o scrisoare FSN, în care condamnă reactivarea rusofililor și a generalilor de la naftalină. Ca re-

prezentant al CFSN, Măgureanu convoacă o adunare a cadrelor militare în sala de conferințe a Marelui Stat Major și dă citire scrisorii, mizînd pe o reacție de infierare a protestatarilor din partea asistenței, însă, în mod surprinzător, un grup de ofițeri se declară solidari cu opinia semnatarilor. La 7 ianuarie se convoacă o nouă adunare, în care Iliescu însuși afirmă că generalul Gușă este un trădător. Iliescu este huiduit și somat să părăsească sala. Probabil că acea după-amiază tensionată coincide cu ziua de naștere a SRI.

Arhetipul cameleonului perfect

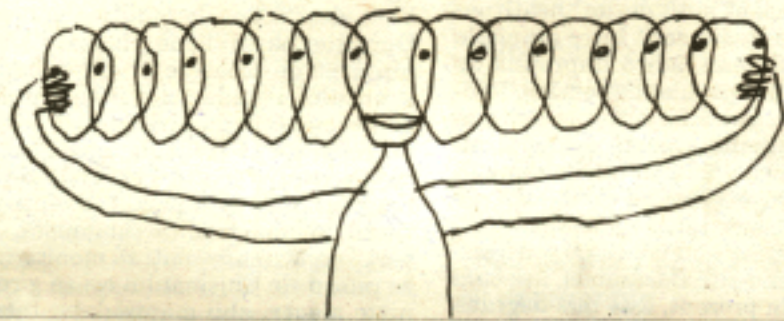
Întreaga viață a directorului SRI stă sub semnul duplicitarului. Virgil Măgureanu a absolvit în 1969 Facultatea de Filosofie a Universității din București, fiind cooptat în DIE la 01.09.1972, cu gradul de căpitan. După un stagiul de 7 luni este trecut în rezervă, ca ofițer deplin conspirat, sub acoperirea de asistent universitar la Academia „Ștefan Gheorghiu”. Purtînd de acum numele de cod Mihail Măgureanu se va subordona generalului Călin (alias N. Ceaușescu, fratele dictatorului), comandantul Școlii Băneasa. Din fișa sa de serviciu (Dosar DV/54) reiese că a îndeplinit și câteva misiuni în străinătate. Aici sursele autorului sînt contradictorii și introduc o variabilă care răstoarnă completamente datele din dosarul validat. Pe de o parte, este vorba despre un stagiul în URSS, anterior încadrării în DIE (pare greu de admis că Măgureanu a ajuns dintr-o dată căpitan, fără să fi parcurs o ierarhie militară cel puțin formală), iar pe de alta, sursele insistă asupra unor misiuni în Africa de Nord. Singurul suport logic al acestor tentante **rumori** este jurămîntul explicit al lui Măgureanu: „Mă angajez să păstrez o discreție totală în legătură cu legendele privind acoperirea sediului și a numerelor de telefoane ale UM 0626, inclusiv a poli-clinicii de deserveste această unitate și să nu discut cu nimeni în nici o împrejurare că am îndeplinit anumite misiuni

în exterior sau că am lucrat în mod acoperit în străinătate, atît subsemnatul (a) precum și alte persoane pe care le-am cunoscut pe linia muncii. Menționez că în situația în care va necesita să completez unele documente de personal privind activitatea mea, nu voi menționa în acestea faptul că am lucrat în exterior, în perioada cînd făceam parte din cadrele UM 0626” (V. Măgureanu – 27.03.1973). S-ar putea conjectura din înșiși termenii jurămîntului că Măgureanu a îndeplinit mai multe misiuni în exterior – or, acest lucru pare să se fi întîmplat mai degrabă anterior datei de 01.09.1972 (data oficială a recrutării) decît în timpul stagiului de 7 luni în DIE, care implică o muncă de rutină, în cadrul brigăzii ZI (exploatarea informațiilor). După cîteva noi stagii de specializare în bazele DIE și CIE, posterior trecerii în rezervă (ca profesor la „Ștefan Gheorghiu”), Măgureanu este surprins de Revoluție cu gradul de general maior. În prima decadă a lunii ianuarie 1990 este reperat la CID (Centrul de Informatică și Documentare al DSS, o unitate computerizată a Securității, totalizînd 272 de angajați, din care 174 de ofițeri, avînd sediul deasupra Galeriilor Kretulescu), căutîndu-și dosarul de cadre și dosa-

rit în cadrul Securității. Ba mai mult, orice aluzie în mass-media la acest delicat capitol este vituperată din start și suspendată în explicitări biunivoce de Biroul de Presă al SRI.

Rezecția vectorului promoscovist

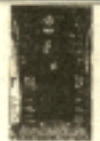
Etapa recesivă în care a intrat Măgureanu, încă din ianuarie 1990, de obturare a tuturor canalelor de legătură dintre FSN și Moscova, a creat demantelări notabile în planul structurilor de contraspionaj, cu efecte, poate, incalculabile. Astfel, UM 0110 de contraspionaj împotriva KGB și GRU este desființată, iar situația UM 0920/A a rămas absolut necunoscută pînă în ziua de astăzi. Arhivele unităților de contraspionaj sînt analizate febril de Militaru pe toată durata lunii ianuarie, o parte fiind distrusă iremediabil și doar anumite repere informative ajung disparat pînă la noi, prin medii de pe lângă ofițerii de caz. La 12 ianuarie 1990, nucleul SRI, comandat deja de Măgureanu, este locat în dispozitivul de luptă, ca diverșiunea din 28 ianuarie (care a inaugurat seria mineriadelor) să poarte stîlul indelebil al noii Securități. Însă

rele de urmărire informativă. CID arhivează, de fapt, o magnetotecă gigantică în care sînt fișate dosarele operative ale Securității și cele de evidență a populației. Dosarul de cadre al lui Măgureanu a fost sustras însă dintr-o altă unitate militară și publicat fragmentar în presă, începînd din luna martie 1992. Mai norocos decît Măgureanu, Vasile Ionel reușește să recupereze parțial probele compromițătoare, care se referă la trecutul său duplicitar, însă există suficient de multe indicii care reclamă legăturile sale cu GRU, prin agentul Sever, de la Consulatul sovietic din Constanța (Vasile Ionel a studiat la Moscova, între 1949-1954, absolvind Academia de Artilerie). Consemnat pentru tot restul vieții sub efectele teribilului jurămînt de credință față de UM 0626 (cu totul altul decît cel militar), Măgureanu nu și-a asumat niciodată în mod oficial statutul de ofițer acop-

pentru asta va fi creată o mină de lucru a SRI, recte UM 0215. Despre toate acestea vom vorbi însă într-o altă secțiune. Astăzi, căile de acces ale mass-media spre anumite detalii ale acelor vremuri s-au închis implacabil, iar colmatarea n-a salvat nici măcar mărturiile primare, parazitare insidios de fapte și scenarii paralele sau de intimplări istoriate. Revoluția gîlcează într-o anecdotică grotescă și milenială trei va translată personajele ei exemplare într-o lume în care nu autorii faptelor reprobabile și ai carnagiului vor mai conta, ci evenimentele în sine. Puterea emanată își arogă progresiv origini exclusiv pămîntene (autohtone), suprimîndu-și deliberat vectorii ideologici care au legat-o de Kremlin. Recentă reacție a lui Iliescu la acuzația că ar fi fost racolat de KGB nu este decît începutul uciderii imaginii Tatălui și a lepădării de Satana.

EDITURA HUMANITAS

JAN VAN RUUSBROEC
PODOABA NUNȚII SPIRITUALE
sau
INTILNIREA INTERIOARĂ CU CRISTOS
(184 pagini, 3.900 lei)

Doctrina lui Jan Van Ruusbroec poartă pecetea secolului al XIV-lea,

cînd sentimentul religios, încă dominant, era influențat de mentalitatea ceva mai pragmatică a epocii cavaleresti anterioare. Iată de ce **Podoaba nunții spirituale**, ca și restul operei lui Ruusbroec, nu exprimă o poziție teologică abstractă și cu atît mai puțin frămîntări sufletești proprii. Scopul său, pronunțat didactic, este de a oferi omului obișnuit o cale și o metodă de a se apropia de Dumnezeu, influența scolastică păstrîndu-se doar în construcția geometrică, în ordonarea sistematică a materiei acestei scrieri.

JOSÉ ORTEGA y GASSET
STUDII DESPRE IUBIRE
(240 pagini)

„Femeia ca femeie” acționează, în viziunea rațională și prudentă a lui José Ortega y Gasset, ca forță majoră în evoluția societății omenești, îndeobște interesate doar de rolurile curente ale femeii, ca mamă, soră, soție și fiică. Arie culturale vaste (Antichitatea greacă, Evul Mediu european, poezia trubadurescă și dantescă, islamul, civilizațiile amerindiene etc.) intră în atenția filozofului ca material argumentativ în serviciul unei gîndiri originale și strălucitoare ca expresie stilistică.

José Ortega y Gasset

Studii despre iubire

EDITURA NEMIRA

ALEXANDRA DAVID-NÉEL

Tainele învățăturilor tibetane

ALEXANDRA DAVID-NÉEL

ALEXANDRA DAVID-NÉEL
TAINILE ÎNVĂȚĂTURILOR TIBETANE
(224 pagini, 4.000 lei)

Viața și lucrările Alexandrei David-Néel (1869-1969) sînt absolut fascinante. Existența ei este fără îndoială una dintre cele mai aventuroase din ultimul secol. Interesul stîrnit de peregrinările ei în cele mai misterioase locuri din toată Eurasia, spre ceea ce unii consideră încă drept „centru sacru al lumii” – conglomeratul monastic din podișul tibetan –, se datorează atît peripețiilor unor călătorii făcute cîteodată în condiții absolut neverosimile, cît și, în mai mare măsură desigur, secvențelor „esoterice” pe care chiar relatările de călătorie le cuprind, sau care au fost adunate în numeroase alte cărți separate.

Tainele învățăturilor tibetane este în același timp doar prima dintr-o serie David-Néel, care va continua cu **În țara briganzilor gentilomi și Călătoria unei parziene la Lhasa**, sub aceeași siglă a colecției Totem.

Director general: VALENTIN NICOLAU; Director editorial VLAD T. POPESCU;
Redactor-șef EMIL BĂRBULESCU; C.P. 26-38 București, fax: 781.72.51; tel: 665.87.95